Sagnomsust ørret på sagaøya

Har du lyst til å dra til Island og fiske stor ørret med tørrflue til sommeren? Det er ekstremsport med små fluer og tynne fortommer, og her viser André Brun et utvalg av gode, «hemmelige» plasser, og hvordan du skal få ørreten helt inn i håven.

Tekst/Foto: **André Brun**

Hvis du aldri har vært på Island for å fiske ørret, så skal du nå få tips om noen storørret-plasser som er gull. For 10–12 år siden var ørretfisket på Island temmelig ukjent for norske fluefiskere flest. Noen få hadde vært her, men de fleste fisket laks. Ikke vi.

Vi ville utforske sagaøya for muligheter til å fiske ørret og røye, og det viste seg å være ei helt fantastisk perle av ei øy for en vanlig norsk fluefisker. Ikke er det spesielt dyrt å fly hit, og ikke behøver det å være spesielt dyrt å fiske her heller. Mange år og mange turer senere har jeg tilegnet meg en del erfaringer som jeg gladelig vil dele med dere som er fluefiskeinteresserte. Så har du en drøm om å fiske med flue på Island; les videre.

Thingvallavatn: Her er ørretene helt blanke. André Brun har her tatt en på litt over fem kilo på ei lita tørrflue.

Thingvallavatn

Thingvallavatn er den største naturlige innsjøen på øya, og den ligger fire, fem mil unna Reykjavik. Den har en hel rekke varme kilder og tilløpselver som gjør at ørreten alltid kan finne riktig temperert vann. Fiskene her jager mye småfisk, men det morsomme er at de virkelig store ørretene også vaker på fjærmygg – det er det som gjør Thingvallavatn så unikt. Her har du muligheten til å få så stor ørret at du knapt får sove om natta, og du kan risikere å lande fisk på 4-5 kilo på tørt om du er heldig og tålmodig. Vi fisket best med tørrfluer her, men det tas også en del ørret på streamer og nymfer. Men tørrfluer er mest effektivt, og da gjerne små fjærmygg i størrelse 16.

FISKEKORT:
Du kan fiske både dyrt og billig i Thingvallavatn, men det positive er at det tas stor ørret på alle de tre plassene i sjøen nevnt her:

1. NASJONALPARK-STREKKA:
Her kan du fiske i hele ene enden av sjøen, og det tas ofte veldig store fisker her. Her koster det bare noen få hundrelapper for et årskort, og det får du kjøpt på stedet eller på nettet.

2. 3-A:
Det er en utleier som heter «Fishpartner» i andre enden av sjøen. De selger kort for mange plasser i sjøen, men den helt klart beste fiskestrekka er noe som heter 3-A. Det er utløpet av ei fantastisk fin elv ved siden av ION-strekka. Dette er best-bang-for-the-bucks, om du spør meg. Her står det mye stor ørret. Kontakt Fishpartner.com.

3. ION BEAT 1 OG BEAT 2:
Et par korte strekk som befinner seg midt på sjøe. Den ene ligger i utløpet av ei lita elv og den andre ved noen varme kilder. Disse to strekkene er sinnsykt bra, men også ganske dyre. Men i Thingvallavatn kan du altså fiske på de samme store ørretene til forskjellige priser. For å fiske på ION-strekka må du søke opp og kontakte en islandsk mann med navn, Jóhann Hafnfjörð Rafnsson. Kontakt ham via Facebook, er mitt råd.

Små fluer og stor ørret

Galtalækur

Har du, som meg, en liten drøm om å lure størst mulig ørret i minst mulig elv? Jeg fant min drømmeelv i Galtalækur for 10 år siden. Her går det opp storørret fra Ranga, og disse beiter på fjærmygg og knott i kulpene. Dette er ei fantastisk fin lita elv, med fantastisk store og fine ørreter. Det er så rått som du får det når det gjelder stor ørret og buzzere, altså små fjærmyggfluer som fiskes under vann. Jeg ser at noen skriver at Galtalækur har mange fine pools (kulper), men det er ikke sant. Den elva har nøyaktig to fine pools, og for å finne dem må du ha på polaroidbriller, og speide hardt med sola i ryggen. Sånn ser du hvor de store ørretene står.

FISKEKORT:
Kontakt Stefán Páll Ágústsson på e-post: spall@lax-a.is.

Nydelig: Utsikt over Galtalækur. Ei fantastisk fin elv med stor ørret.

Størst: Den største ørreten på over 6 kilo tok Elisabeth Eriksen – på tørrflue. Det skal nesten ikke gå an, men etter god veiledning fra kjæresten André Brun så gikk det.

Villingavatn

Villingavatn er en liten, næringsrik sjø som ligger rett opp i terrenget ved Thingvallavatn. Den kan gi deg noen fantastisk gule og store ørreter i fire-fem kilosklassen, om du er heldig. Her tas ørretene stort sett på streamer, for de jager småfisk på de grunne områdene i sjøen. Det er ei dypåre rett inne ved land, og grunt utenfor, så det er en helt unik næringsrik og spennende sjø. Ørretene kan likevel også godt tas på tørrflue under gode forhold.

FISKEKORT:
Fiskekort her selges utelukkende av Fishpartner.com. Kristjan som driver Fishpartner er en seriøs kar som stort sett tenker på fluefiske, og kan visstnok være med å guide også. I Villingavatn selges det kun fire fiskekort i døgnet, så det er aldri mange fluefiskere her. Kontaktinfo finner du på Fishpartner.com.

Veidivatn: Et fantastisk område bestående av titalls sjøer, og for en nordmann som har lyst til å ta storørret så er dette en heit plass.

Kaldakvisl

15 mil fra Reykjavik finnes et bortgjemt røyefiske du ikke trodde fantes noe sted i verden. Kaldakvisl er ei bred elv, som etter min erfaring har Europas beste røyefiske. Her kan du få røye i to-tre kilosklassen, og dette er ett av de stedene man som fluefisker bør besøke minst én gang i løpet av livet. Kaldakvisl var en godt bevart hemmelighet som er blitt litt kjent etter hvert, men det er likevel så få folk som drar hit at man i praksis er alene.

Her kan jeg nesten love deg at du kommer til å sette ny personlig rekord på røye. Røyene svømmer synlig på elvebunnen i klart vann med godt av mat, og om det er noe som må betegnes som nymfefiskets paradis, så må det være her. Du må regne med å fiske med tunge nymfer - de store røyene vaker sjelden på tørrfluer. Får du ei riktig fin røye her, så kommer du til å le av det lange utraset. Det er helt herlig sprekt. Stor, vill røye har gjerne veldig mye lengre og roligere utras enn ørret i samme størrelse. Det er også en god lærdom å huske på.

FISKEKORT:
Fiskekort er sjelden dyrt på Island i statsalmenning, men det må påregnes litt høyere pris på enkelte plasser, som dette. Sjekk tilgang og pris på Fishpartner.com.

Tett bestand: Kaldakvisl er ei brei, rolig elv som har Nord-Europas tetteste bestand av stor røye. Den som ikke har vært her ennå bør reise så fort som mulig.

Kjøring: **Elisabeth kjører tidenes største ørret på ei tørrflue i størrelse 16. Vi visste ikke hvor stor denne ørreten var før den kom i land, men den viste seg å være over 6 kilo.**

BRUNS FJÆRMYGG

Krok: TMC 2457, #14-16
Tråd: UNI 8/0, svart
Nymfevedheng: Midge Flash, Pearl
Kropp: DuPonts finfibret antron, svart
Ribbing: Midge Flash, Pearl
Vinge: Polygarn, hvitt
Hackle: Hane, grizzly
Thorax: Påfuglherl

Denne flua var virkelig hard valuta på Island i sommer, og akkurat denne flua i størrelse 16 tok Elisabeth og jeg våre største ørreter på. Denne flua er helt fantastisk, men likevel ikke noe magisk: Den henger ned med bakkroppen i klinkstyle, noe som gjør den lett å se for cruisende storørret. Den har litt flashy antronkropp som viser at den er en klekkende fjærmygg, den har et nymfevedheng som kanskje ses litt ekstra i bølgeskvulpet (men som kanskje blir litt «for mye» under blikkstille forhold), og den har en hvit vinge som først og fremst er der for at vi skal se når en stor ørret suger fjærmyggklekkeren inn i et brutalt vak.

UTSTYR TIL STOR ØRRET

Å få en stor ørret til å ta ei lita tørrflue er vanskelig nok i seg selv, men å klare å få den helt inn i håven, krever enda mer. Man hører ofte fra fluefiskere at den største ørreten falt av kroken, sleit seg eller at fortommen røk. Og det stemmer nok ofte, for det er her detaljene svikter. Jeg skal gi noen tips basert på min erfaring med stor ørret:

- Fisker du stor ørret så er ikke bekymringen først og fremst at fisken skal slite av lina bruddstyrkemessig (den er ofte sterk nok), men at tennene på en stor ørret kommer i kontakt med sena. Med små tørrfluer er det et stort problem.
- Fisker du med ei lett fluestang, kan du kjøre fisken mye dypere og hardere enn du kan med den grovere stanga du vanligvis fisker med.
- Jakter du spesifikt etter stor ørret, så må krokene tåle mer enn gjennomsnittet. Hanak 500bl og TMC 2457 er to små kroker som tåler veldig stor fisk.
- Av fortomsmateriale har jeg prøvd mye, og Rio Powerflex (mono), Rio Fluoroflex+ (fluorocarbon) og Trouthunter FC (fluorocarbon) er de som jeg har best erfaring med til stor ørret. Det morsomme er at de også har scoret best i fortomsmateriale-tester, så det viser vel at praktisk erfaring med storfisk er det beste erfaringsgrunnlaget vi kan ha.
- Du må også ha en relativt tykk fortomsspiss når du jakter stor ørret, men 0,18–0,25 er mer enn tykt nok når vi bruker ei myk fluestang som tar av det meste av rykk og napp. Om en riktig stor ørret sluker flua, så vil fortommen uansett file så mye på tennene at den antagelig ryker – og motsatt – om den lille tørrflua sitter i munnviken, så holder selv 0,16 med stor ørret når vi bruker lett ørretutstyr.

fiske@egmont.com